

# IL SIMBOLO NICENO DI MARIO VITTORINO COME TESTIMONIANZA DEGLI INDIRIZZI DELLA CHIESA ROMANA SOTTO PAPA LIBERIO

Chiara Ombretta TOMMASI

Professore di Storia delle Religioni e del Cristianesimo Antico, Università di Pisa

<https://doi.org/10.47433/tv.ci1-4.171>

## Abstract

*Il contributo offre una ricostruzione delle principali novità del pensiero teologico di Mario Vittorino, autore di scritti antiariani negli anni '60 del IV secolo, discutendo in particolare la resa latina da lui fornita del Simbolo di Nicea.*

*The paper offers a reconstruction of Marius Victorinus' anti-Arian writings and their doctrinal and theological innovations, discussing in particular the Latin version he provided of the Nicene Creed.*

**Keywords:** Marius Victorinus, Neoplatonism, Nicene Creed, Arian controversy

*Confitemur igitur Deum patrem omnipotentem, confitemur filium unigenitum Iesum Christum, Deum de Deo, lumen verum de vero lumine, formam Dei, qui habet substantiam de Dei substantia, naturam, generationem, filium simul cum patre consubstantiatum quod Graeci ὁμοούσιον appellant, primogenitum ante constitutionem mundi, et primogenitum ante omnem creaturam, hoc est, et ante substantiam veniendi, et generationis, et revivendi, primogenitum a mortuis λόγον, qui sit omnium universalis λόγος, λόγον autem ad Deum, λόγον in postremis temporibus incarnatum, et cruce vincentem mortem et omne peccatum, Salvatorem nostrum, iudicem omnium, semper cum patre substantialem et ὁμοούσιον, potentiam activam a patria potentia, et generantem, et facientem omnia, et substantiam existendi omnium, et generationem, et reviviscentiam: quoniam vita est aeterna, et Dei virtus, et sapientia: ipsum inversibilem, immutabilem iuxta quod λόγος est, et quod semper λόγος est: iuxta autem quod est creare omnia, et maxime iuxta in hyle actionem impassibiliter patientem. Ut fons aquarum immutabilis, impassibilis, extra omnem motionem, cum fluit, et in flumen advenit, iuxta alveum et genera et qualitates terrae creditur pati, semper servans potentiam aquae suam, et sicuti flumen irrigat terram, nullam diminutionem sentiens, ad hoc quod est esse aquam; sic Christus ille est*